

L. FRANK BAUM

**VRĂJITORUL
DIN OZ**

Traducere de *Monica Manolachi*
Prefață de *Lucian Pricop*

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BAUM, FRANK

Vrăjitorul din Oz / Lyman Frank Baum ; trad. de Monica Manolachi ; pref. de Lucian Pricop – Ed. a 2-a. – București: Cartex 2000, 2018

ISBN 978-973-104-771-3

I. Manolachi, Monica (trad.)

II. Pricop, Lucian (pref.)

821.111

© Editura Cartex 2000, pentru prezenta traducere.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Vrăjitorul din Oz, cea mai iubită poveste americană pentru copii</i>	7
Introducere	11
Uraganul	13
La sfat cu pișpireii	17
Dorothy îl salvează pe Sperie Ciori	25
Drumul prin pădure	32
Salvarea Omului de Tinichea	37
Leul cel Fricos	45
Călătoria spre Marele Oz	51
Câmpia macilor ucigători	58
Regina șoarecilor de câmp	65
Paznicul porții	70
Oz, un oraș minunat	77
În căutarea vrăjitoarei rele	90
Eliberarea	102
Maimuțele Înaripate	106
Acum descoperim cine este Oz cel Cumplit	113
Meșteșugul vrăjitoresc al marelui Oz	123
Cum a fost lansat balonul	127
Spre miazăzi	131

libris.ro
respect pentru oameni și cărți

Atacați de copacii luptători	136
Drăgălașa țară de porțelan	140
Leul ajunge regele animalelor	146
Țara quadlingilor	150
Vrăjitoarea cea bună, Glinda, îndeplinește dorința lui Dorothy	154
Din nou acasă	159

VRĂJITORUL DIN OZ, CEA MAI IUBITĂ POVESTE AMERICANĂ PENTRU COPII

Vrăjitorul din Oz este un roman despre care L. Frank Baum declara, la începutul secolului XX, că l-a scris special pentru copii. De altfel, ilustrațiile lui W.W. Denslow sunt create în același registru ludic, infantil. Prima ediție a cărții a fost publicată de către George M. Hill Company din Chicago în anul 1900, și de atunci a fost reeditată de mii de ori în toate limbile lumii.

Ațiunea romanului se petrece în ținutul Oz și sunt povestite aventurile unei fete pe nume Dorothy. În Statele Unite ale Americii *Vrăjitorul din Oz* este una dintre cele mai populare povești.

Dorothy, personajul central, este o fetiță care locuiește într-o fermă din Kansas împreună cu unchiul său Henry, mătușa sa Em și câțelul Toto. Într-o zi, Dorothy, în timp ce se afla în casă, este luată prin surprindere de o tornadă purtându-i pe Dorothy și câțelul ei Toto până la înde-părtatul tărâm de basm Oz. Odată ajunși pe acel tărâm, Dorothy face cunoștință cu oamenii din ținuturile tărâmului Oz, unde îi întâlnește pe Sperie-Ciori, omul făcut din paie care își dorea să aibă și el puțin creier, Leul cel Laș, care

URAGANUL

Dorothy trăia în mijlocul stepelor nesfârșite din Kansas, cu unchiul Henry, care era fermier, și cu mătușa Em, nevasta fermierului. Casa în care locuiau era mică fiindcă lemnul folosit ca să o ridice fusese adus cu căruța de la mulți kilometri depărtare. Avea patru pereți, o podea și un acoperiș care formau o cameră și în această cameră se găseau o sobă cu plita ruginită, un dulap pentru vase, o masă, trei-patru scaune și paturile. Unchiul Henry și mătușa Em aveau un pat mare într-un colț, iar Dorothy un pătuț într-un alt colț. Nu aveau nici pod și nici pivniță, cu excepția unei gropi mici săpate în pământ, căreia îi spuneau „pivnița în caz de uragan“, unde se puteau adăposti cu toții dacă s-ar fi înălțat vreunul dintre acele mari vârtejuri de vânt, destul de puternice, ca să sfărâme orice așezare omenească în calea lui. În mijlocul podelei era un chepeng, pe care, dacă-l ridicai, vedeai o scară ce ducea în jos spre groapa mică și întunecoasă.

Când Dorothy stătea în prag și privea în jurul ei, nu vedea nimic altceva decât întinderea vastă și cenușie a stepei. Niciun arbore și nicio casă nu curma întinsul câmpiei, care

peste tot parcă se unea cu cerul. Soarele pârjolise pământul arat până se făcuse o întindere prăfoasă, străbătută de mici crăpături.

Nici iarba nu mai era verde, fiindcă soarele arsesse vârfurile firelor lungi până când aceeași culoare se întinsese peste tot. Casa fusese zugrăvită mai demult, dar soarele îi scorojise tencuiala, iar ploile o spălaseră, așa încât părea acum la fel de posomorâtă și de cenușie ca toate celelalte lucruri dimprejur.

Când mătușa Em venise pe aceste meleaguri, era o femeie tânără și drăguță. Soarele și vântul o schimbaseră însă și pe ea. I-au furat strălucirea din ochi și i-au lăsat în schimb un cenușiu posac. I-au furat și roșul din obraji și de pe buze, care acum erau și ele cenușii. Era subțirică și sfrijită și nu zâmbea niciodată. Când Dorothy, care era orfană, a venit la ei prima dată, mătușa Em a tresărit așa de tare auzind râsul copilei, încât era cât pe ce să țipe și își apăsa pieptul cu mâna ori de câte ori glasul vesel al copilei îi ajungea la ureche. Se tot uita la fetiță minunându-se că se găsea mereu câte ceva care să o amuze.

Unchiul Henry nu râdea niciodată. Muncea din greu de dimineață până seara și nu știa ce înseamnă veselia. Și el era cenușiu, de la barba lui lungă până la cizmele butucănoase. Părea un om aspru și grav, care vorbea de obicei foarte puțin.

Toto era cel care o făcea pe Dorothy să râdă, ferind-o astfel să devină și ea cenușie ca toate celelalte lucruri din jur. Toto nu era gri. Era un cățeluș negru, cu blana lungă și mătăsoasă, cu ochișori tot negri care licăreau veseli de o parte și de alta a nasului său micuț și caraghios. Toto se juca toată ziua, iar Dorothy se juca și ea cu el și îl iubea nespus.

Totuși astăzi ei nu se jucau. Unchiul Henry stătea așezat pe prag și se uita îngrijorat către cer, care era mai cenușiu ca de obicei. Dorothy stătea în ușă cu Toto în brațe și privea și ea cerul. Mătușa Em spăla vasele.

De departe, dinspre miazănoapte, au auzit geamătul slab al vântului și Unchiul Henry și Dorothy puteau vedea cum iarba înaltă se unduia aplecându-se în fața furtunii ce avea să vină. Și deodată, dinspre miazăzi s-a auzit în văzduh un șuier ascuțit și, întorcându-și privirea într-acolo, văzură iarba vâlurindu-se și în partea aceea.

Unchiul Henry se ridică în picioare imediat și-i spuse nevastă-sii:

– Vine uraganul, Em! Mă duc să văd de vite.

Apoi alergă spre șopronul unde se aflau vacile și caii.

Mătușa Em lăsă treaba la o parte și veni la ușă. Dintr-o privire și-a dat seama de primejdia care se apropia.

– Vino repede, Dorothy, strigă ea. Fugi în pivniță!

Toto sări din brațele ei și se ascunse sub pat, iar fata tot încerca să-l scoată de acolo. Speriată rău, mătușa Em, deschise chepengul din podea și coborî scara în groapa mică și întunecoasă. Dorothy îl prinse pe Toto într-un sfârșit și vru să coboare după mătușă-sa, dar, când era pe la jumătatea drumului, se auzi deodată urlul îngrozitor al vântului, iar casa se zgudui din temelii așa de tare, încât fata își pierdu echilibrul și se așeză repede la podea.

Atunci s-a întâmplat un lucru ciudat.

Casa se învârti de două-trei ori în loc, ridicându-se încet-încet în văzduh. Lui Dorothy i se păru că se înalță cu un balon.

Vânturile dinspre miazăzi și cele dinspre miazănoapte se întâlniră exact în locul unde se afla casa și făcură tocmai din ea centrul uraganului. În mijlocul unui uragan aerul este de obicei mai liniștit, dar presiunea mare a vântului de o

parte și de alta a casei o ridica din toate părțile, din ce în ce mai sus, până când ajunse în vârful vârtejului, și acolo rămase, fiind purtată departe kilometri întregi la fel de ușor ca și cum ar fi fost un fulg.

Era foarte întuneric și vântul urla înfiorător din toate părțile, dar lui Dorothy i se părea că era plimbată ușurel, călare. După primele rotiri ale casei și după ce se mai și înclină destul de tare, se simțea de parcă ar fi fost legănată încet, ca un bebeluș în leagăn.

Lui Toto nu-i plăcea însă. Alerga de colo-colo prin cameră, lătrând zgomotos. Dar Dorothy stătea nemișcată la podea și aștepta să vadă ce avea să se mai întâmple.

La un moment dat, Toto s-a apropiat foarte mult de chepeng și a alunecat afară. În prima clipă, fetița crezu că l-a pierdut, dar imediat îi văzu o ureche ieșindu-i prin gaură, fiindcă forța puternică a aerului îl ținea sus, așa că nu avea cum să cadă. Dorothy se târi spre gaură pe brânci, îl prinse pe Toto de ureche și îl trase din nou în cameră, după care închise chepengul ca să nu se mai întâmple vreun alt accident.

Au trecut așa ceasuri în șir și, puțin câte puțin, lui Dorothy i-a pierit frica, dar se simțea destul de singură, iar vântul urla așa de tare în jurul ei, că aproape o asurzea. La început, se întreba dacă nu cumva avea să fie făcută bucați când va cădea casa, dar, fiindcă orele treceau și nu se petrecea nimic îngrozitor, încetă să-și mai facă alte griji și se hotărî să aștepte calmă să vadă ce îi va mai aduce ziua următoare. În cele din urmă, se târi pe podeaua alunecoasă până la pat și se întinse pe el. Toto o urmă și se așeză și el alături.

Chiar dacă odaia se legăna și vântul urla întruna, Dorothy închise ochii și nu peste multă vreme adormi.

LA SFAT CU PIȘPIREII

Dorothy a fost trezită de o izbitură atât de puternică și neașteptată, încât s-ar fi lovit dacă n-ar fi fost întinsă în patul moale. Dar așa, pârâitura o făcu să-și țină respirația și să se întrebe ce s-o fi întâmplat. Toto își puse năsucul rece pe obrazul fetiței și scheună cu spaimă. Dorothy se ridică în capul oaselor și băgă de seamă că odaia nu se mai mișca. Și nici nu mai era întuneric, pentru că lumina soarelui intra pe fereastră și inunda toată camera. Sări din pat și, cu Toto printre picioarele ei, alergă și deschise ușa.

Fetița scoase un țipăt de uimire privind de jur împrejur, iar ochii i se măreau din ce în ce mai mult dinaintea priveliștii minunate ce i se înfățișa.

Uraganul adusese casa pe pământ foarte ușurel – atât de ușurel cât poate un uragan –, în mijlocul unui ținut nemai-pomenit de frumos. Erau pajiști întinse de verdeață, cu copaci încărcăți de fructe mari și coapte. Maluri cu flori strălucitoare se vedeau peste tot, iar păsări cu penaj multicolor cântau și zburau prin copaci și prin tufișuri. Puțin mai încolo, printre malurile cu verdeață, curgea repejor un pârâiaș

scânteietor, murmurând cu un susur așa de plăcut pentru fetița care trăise atâta vreme în stepa uscată și cenușie!

Cum stătea și se uita cu luare aminte la priveliștile neobișnuit de frumoase din jur, observă apropiindu-se de ea un grup de oameni dintre cei mai ciudați, cum nu mai văzuse niciodată până în acel moment. Nu erau așa de înalți ca oamenii mari cu care era ea obișnuită, dar nici nu erau foarte mici. De fapt, păreau a fi la fel de înalți ca Dorothy, care era o fetiță înaltă pentru vârsta ei, dar, oricum, erau cu mult mai în vârstă decât ea.

Erau trei bărbați și o femeie, toți îmbrăcați fistichiu. Purtau pălării rotunde cu calota înaltă și țuguiață, cu niște clopoței mici în jurul borului, care clincheteau melodios la orice mișcare. Pălăriile bărbaților erau albastre. Femeia avea pălăria albă și purta o rochie tot albă, care cădea în falduri de la umeri în jos, presărată cu steluțe, care sclipeau în soare ca niște diamante. Bărbații erau îmbrăcați în haine albastre, de aceeași nuanță cu a pălăriilor lor, și purtau ghete frumos lustruite, cu vârful albastru. Lui Dorothy i se păru că bărbații sunt cam de aceeași vârstă cu unchiul Henry, pentru că doi dintre ei aveau bărbi. Dar femeia era cu siguranță mult mai în vârstă. Avea riduri pe față, părul aproape alb și umbla destul de țepăn.

Când acești oameni s-au apropiat de casa în al cărei prag stătea Dorothy, s-au oprit și au început să șoptească între ei, de parcă le-ar fi fost teamă să se apropie mai tare. Însă bătrânică înaintă vreo câțiva pași înspre Dorothy, făcu și o plecăciune și spuse cu glas dulce:

– Fii binevenită, nobilă vrăjitoareasă, pe tărâmul pișpireilor. Îți suntem așa de recunoscători că ne-ai scăpat de ticăloasa cotoaroanță de la Răsărit și că ai scăpat poporul nostru de robie.

Dorothy ascultă aceste cuvinte cu uimire. Oare ce vroia să spună bătrânică atunci când i se adresa cu „nobilă vrăjitoareasă“ și îi spunea că a omorât-o pe ticăloasa cotoaroanță de la Răsărit? Dorothy era o fetiță inocentă, nevinovată, care fusese purtată de un uragan la mulți kilometri depărtare de casă și nu omorâse în viața ei nicio vietate.

Dar pesemne că bătrânică aștepta un răspuns de la ea, așa că Dorothy spuse ezitând:

– Sunteți foarte bună cu mine, dar cred că trebuie să fie o greșeală, pentru că nu am omorât pe nimeni.

– Oricum, casa ta a omorât-o atunci, răspunse bătrâna râzând. E același lucru. Uite, continuă ea arătând spre colțul casei, aici sunt două picioare. Sub scândura asta lată.

Dorothy se uită și scoase un țipăt de spaimă. Într-adevăr, acolo, chiar de sub colțul format de grinzile mari de lemn pe care se sprijinea casa, ieșeau două picioare încălțate în pantofi de argint cu vârful ascuțite.

– Vai, doamne! Oh, doamne! striga Dorothy, frământându-și mâinile de spaimă. După cum văd, casa a căzut peste vrăjitoare. Ce ne facem?

– Nu e nimic de făcut, spuse bătrânică foarte liniștită.

– Dar cine era? întrebă Dorothy.

– Era vrăjitoarea ticăloasă de la Răsărit, cum ți-am spus, răspunse bătrânică. De ani de zile îi ține pe toți pișpireii în robie, făcându-i sclavii ei zi și noapte. Acum toți sunt eliberați și îți sunt recunoscători pentru fapta ta.

– Cine sunt pișpireii? întrebă Dorothy.

– Sunt oameni care locuiesc în țara asta de la Răsărit, unde a domnit până acum vrăjitoarea cea rea.

– Dumneata ești pișpircică?

– Nu, dar sunt o prietenă de-a lor, deși locuiesc în țara de la Miazănoapte. Când au văzut că vrăjitoarea de la

Răsărit a murit, pișpireii mi-au trimis un sol imediat și am venit și eu repede. Eu sunt vrăjitoarea de la Miazănoapte.

– Oh, doamne! strigă Dorothy. Dumneata ești o vrăjitoare adevărată?

– Sigur că da, răspuse bătrânică. Dar sunt o vrăjitoare bună și lumea mă iubește. Nu sunt chiar așa de puternică precum vrăjitoarea cea rea, care a domnit pe aici, însă eu am eliberat singură poporul meu.

– Dar eu credeam că toate vrăjitoarele sunt rele, spuse fetița, care era cam speriată că se afla în fața unei vrăjitoare adevărate.

– Oh, nu, greșești. Sunt numai patru vrăjitoare în țara lui Oz. Cele care trăiesc la Miazănoapte și la Miazăzi sunt vrăjitoare bune. Știu că e adevărat pentru că eu însămi sunt una dintre ele și nu am cum să greșesc. Cele care locuiesc în Răsărit și în Apus sunt într-adevăr vrăjitoare rele. Dar acum, pentru că ai omorât-o pe una dintre ele, nu a mai rămas decât o singură vrăjitoare rea în toată țara lui Oz, cea care trăiește în Apus.

– Da, dar..., spuse Dorothy după câteva clipe de gândire. Mătușa Em mi-a spus că toate vrăjitoarele au murit cu mulți ani în urmă.

– Cine este mătușa Em?

– Este mătușa mea care trăiește în Kansas, de unde vin și eu.

Vrăjitoarea de la Miazănoapte păru să stea pe gânduri o vreme, cu fruntea plecată și privirea ațintită în pământ. Apoi ridică ochii și spuse:

– Nu știu unde este Kansas, pentru că nu am auzit niciodată de țara asta. Dar, ia spune, este o țară civilizată?

– Oh, da, răspuse Dorothy.

– Atunci așa se explică. În țările civilizate cred că nu mai sunt vrăjitoare și nici vrăjitori, nici fermecătorese și nici magicieni. Dar vezi, țara lui Oz nu a fost civilizată niciodată, fiindcă noi trăim despărțiți de restul lumii. Din cauza asta noi mai avem încă vrăjitoare și vrăjitori printre noi.

– Cine sunt vrăjitorii? întrebă Dorothy.

– Oz însuși este Marele Vrăjitor, răspuse vrăjitoarea cu glasul abia șoptit. Este mai puternic decât noi toți laolaltă și locuiește în Orașul de Smarald.

Dorothy era cât pe ce să mai întrebe ceva, dar chiar atunci pișpireii, care stăteau în picioare liniștiți, deoparte, au scos un strigăt, arătând spre colțul casei unde zăcea vrăjitoarea cea rea.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat bătrâna, care, privind și ea într-acolo, începu să râdă.

Picioarele vrăjitoarei care murise dispăruseră cu totul și nu mai rămăseseră decât pantofii de argint.

– Era atât de bătrână, explică vrăjitoarea de la Miazănoapte fetiței, încât i s-au uscat picioarele la soare. Țasta e sfârșitul ei. Dar pantofii de argint sunt ai tăi și poți să-i porți. Se aplecă să-i ia de jos și, după ce îi scutură de praf, îi întinse spre Dorothy.

– Vrăjitoarea de la Răsărit era mândră de pantofii ei de argint, spuse unul dintre pișpirei, care se spune că au nu știu ce putere, pe care noi însă n-am știut-o niciodată.

Dorothy duse pantofii în casă și îi așeză pe masă. Apoi ieși din nou la pișpirei și le spuse:

– Eu aș vrea tare mult să mă întorc la mătușa și la unchiul meu, fiindcă sunt sigură că își vor face griji pentru mine. Puteți să mă ajutați să găesc drumul înapoi?

Pișpireii și vrăjitoarea s-au uitat mai întâi unii la alții și apoi la Dorothy, după care au clătinat din cap.

– Înspre Răsărit, nu departe de aici, încep unii dintre ei, este un deșert mare, pe care nu-l poate străbate nicio ființă omenească.

– La fel este și înspre Miazăzi, spuse altul, fiindcă am fost eu acolo și am văzut. La Miazăzi este țara quadlingilor.

– Mie mi s-au spus cam aceleași lucruri și despre Apus. Și țara asta, unde trăiesc winkiezii, este stăpânită de vrăjitoarea cea rea de la Apus, care te-ar face sclava ei dacă ai trece pe acolo.

– Țara mea de baștină e Miazănoapte, spuse bătrânica, și la marginile ei este același mare deșert care înconjoară țara lui Oz. Draga mea, mă tem că vei fi nevoită să rămâi la noi.

Dorothy izbucni într-un hohot de plâns, fiindcă se simțea singură printre acești oameni străini și ciudați. Lacrimile ei îi mișcară pe inimoșii pișpirei, care își scoaseră imediat batistele și au început să plângă și ei. Cât despre bătrânica, ea și-a scos pălăria și a înălțat-o în echilibru pe vârful nasului, în timp ce a numărat până la trei cu glas solemn. Pălăria i s-a transformat pe loc într-o tăblie pe care scria cu cretă și cu majuscule:

DOROTHY TREBUIE SĂ SE DUCĂ ÎN ORAȘUL DE SMARALD

Bătrânica luă tăblia de pe nas și după ce citi cele de mai sus, întrebă:

– Te cheamă Dorothy, draga mea?

– Da, spuse fetița, privind în sus și ștergându-și lacrimile.

– Atunci trebuie să mergi în Orașul de Smarald. Se pare că Oz vrea să te ajute.

– Unde se află acest oraș?

– Este exact în centrul țării și e stăpânit de Oz, marele vrăjitor, după cum ți-am mai povestit.

– E un om bun? întrebă fetița un pic speriată.

– E un vrăjitor bun. Dacă e om sau altceva n-aș putea să-ți spun, pentru că nu l-am văzut niciodată.

– Cum pot să ajung acolo? întrebă Dorothy.

– Va trebui să mergi pe jos. E un drum lung printr-o țară care uneori o să-ți placă, dar alteori o să ți se pară mohorâtă și groaznică. Oricum, mă voi folosi de toată priceperea mea vrăjitoarească pentru a te apăra de primejdii.

– Nu vrei să vii cu mine? se rugă fetița, care începuse să vadă în bătrânica o prietenă.

– Nu, nu pot face asta, răspunse, dar pot să îți dau sărutarea mea și nimeni nu va îndrăzni să-i facă rău unei persoane sărutate de vrăjitoarea de la Miazănoapte.

Se apropie de Dorothy și o sărută ușor pe frunte. Acolo unde buzele au atins-o pe fetiță, i-au lăsat un semn rotund, strălucitor, după cum avea să observe Dorothy puțin mai târziu.

– Drumul spre Orașul de Smarald este pietruit cu cărămidă galbenă, spuse vrăjitoarea, așa că nu ai cum să te rătăcești. Când ajungi la Oz, să nu-ți fie frică de el, ci să-i spui povestea ta și să-i ceri să te ajute. Mergi cu bine, draga mea!

Cei trei pișpirei s-au înclinat în fața ei și i-au urat călătorie plăcută, după care au luat-o printre copaci. Vrăjitoarea îi făcu un semn prietenesc din cap, după care se învârti de trei ori pe călcâiul stâng și pieri imediat, spre surprinderea